

Szám.

éjtvények
 könnyen
 gy kísér-
 t a levél
 élet leírá-
 resen elis-
 a rövid
 Az ügyes
 érlek ha-
 ntéktelen-
 alkalmat,
 a te pél-
 Thuróczy
 híveimet,
 ő boldog
 ak nekem.
 rú köveit
 — Grosz
 s szólnak.
 y Honka.
 — Mayer

Gy. R. H.
 papirostra
 ásan szét-
 F. b.

kó, Rusz-
 ak javára :
 j. Vigyázó
 rt., Zucker
 sáki Aurel
 itkay Pista
 yer Hedvig

mutatva a

ggyes ada-
 ó bácsi.

naeum-épület
 pesten.

...BUSAN ÁLLT A KAPUBAN. (Lásd a 62. lapon.)

XXXIII. kötet, 4. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
 Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1887. július 24-én.

189

A GARABONCZÁS NÖVENDEÉKEK.

— Elbeszélés több képpel. —

(Folytatás.)

NEVELŐNŐ akaratlanul is elmosolyodott a hetyke kis vitézen.

— Czilike nem kíván most elmenni, mondá.

— Azt majd csak ő mondja meg. Jöjj, Czilike.

— Igen ám, szólt közbe Aranka. De hiszen látod, hogy nem ereszti.

Erre Dini még harciasabb lett, oda ugrott a nevelőnő mellé, megragadta a kezét és fenyegető hangon kiáltá:

— Tüstént eressze el, azt mondom!

Malvina kisasszony hamarjában nem tudta, nevéssen-é vagy haragudjék. De aztán nyugodtan kérde:

— Czilike, mondd kedveském, akarsz velők menni?

— Nem, nem akarok!

Ekkor Malvina kisasszony gyöngéden letette a beteget az ágyra, aztán kézen fogta Dinit és Arankát s így szólt:

— A hol beteg fekszik, ott nem szabad izgágáskodni.

És kivezette őket a szobából.

Ismét magára maradt sokáig s már esteledett, mikor végre fölnyilt az ajtó és Laura lépett be. Hidegen, büszkén mondá:

— Nagyon sajnálom, hogy ily későn láthatom, de vendégem van. Most együtt leszünk majd a vacsoránál... atyám is itthon van már. De hát Czilike mért fekszik?

— Azt hiszem, kissé roszul van... Majd hozok neki egy kis levest...

— Azt megteheti a cseléd is, felelé Laura fenhéjazóan.

Átmentek az ebédlőbe s ott volt már Dallos ur is, ki meglepetve nézett a nevelőnőre.

— Hm, nem gondoltam, hogy ilyen fiatal... bajosan fog boldogulni... de hát csak próbálja meg.

Azután nem szólt semmit, hanem leveleit, irásait olvasta.

Vacsora után Malvina kisasszony visszatért Czilikéhez s mert az ő szobáját a vendég Milike foglalta el, hát hálnia is ott kellett a kis beteg mellett. Hanem aludni ugyan keveset aludt. Mert Czilike óráról órára roszabbul lett, egész éjjel nyugtalanzkodott s végre már félre is beszélt. A feje izzó forró volt, most már nem lehetett kétség: nagy beteg. A nevelőnő alig várta a reggelt, hogy valami segítséget sürgessen. A Juczi cseléddel találkozott legelőször.

— Beteg a kis kisasszony? No, mindjárt felköltöm Laura kisasszonyt.

Nem sokára nagy sebbel-lobbal rontott be Laura, utána Dini és Aranka is. Álmélkodva néztek a betegre.

— De mi baja történhetett? kérde Laura csodálkozva.

— Azt nem tudhatom, felelé a nevelőnő. Tegnap, mikor megérkeztem, már meglehetősen oda volt.

Ekkor Dini közbeszólt:

— Oh, tegnap reggel még nem volt semmi baja. Hanem azt hallottuk, hogy a kisasszony, mihelyt megjött, a mamáról beszélt neki és Czilike nagyon sirt. Ugy-e Aranka?

— Igen hallottuk, és Czilike mindjárt oda van, ha a mamát emlegetik. Bizonyosan ezzel tette betegé.

— Az meglehet, szólta Laura haragosan. Mindenesetre hiba volt a szegény kicsikét effélével fölizgatni.

— Nem hiszem, hogy ettől betegedett meg, felelé Malvina kisasszony nyugodtan. Mondom, hogy rosszul volt, mikor először láttam.

— Lehet, hogy valami kis baja volt, de annál inkább kimélni kellett volna és nem busítani. Mi soha sem emlegetjük előtte szegény jó mamánkat.

— Azt nem jól teszik, felelé a nevelő határozottan. Abba nem betegszik bele. Más valami okának kell lenni.

Ezt az okot azonban nem tudta megmondani sem ő, sem más. Meglehet, hogy Dini tudta volna, ha egy kicsit gondolkodik. De nem gondolkozott. Nem sokára megérkezett az orvos, megvizsgálta a kis beteget és kijelenté, hogy a baj veszedelmes. És az orvos sem tudta kitalálni, honnan, miből eredhetett a baj.

Laura és testvérei nem kételkedtek, hogy a nevelő okozta és utoljára maga Malvina kisasszony majdnem elhitte, hogy talán mégis úgy lehet. Azt nem tudta, hogy Czilike nemrég milyen gyönyörűséges vízi sétát tett a patakban, hogy panaszkodott és Dini hogy kényszerítette a lubiczkolásra. Dini és Aranka pedig a világért sem árulták volna el csak egy szóval is, míg a kis Rudi, mivel neki baja nem történt, harmadnapra már elfelejtette az egészet.

A betegség egy kis zavart okozott s Malvina kisasszony rövid tanácskozásra kérte Laurát.

— Azt hiszem, egyelőre jobb lesz, ha nem fogok hozzá a többi gyermekek

tanításához. Inkább a kis beteg mellett maradok.

— Én pedig azt hiszem, hogy ez nem lesz jó a betegnek.

— A mint tetszik. Akkor hát kérem megmutatni, melyik szobában fogjuk a leczkéket végezni.

— Az én szobámban nem lehet... egy szoba lesz majd, de most vendégem van benne... jó lesz a gyerekek hálószobája is.

— A szoba mindegy, csak a tanulók legyenek szorgalmasak. Ugy vettem észre, hogy Dini és Aranka eddig nem igen sokat ültek a könyvek mellett és nehéz lesz őket tanulásra szoktatni.

Elfojtott nevetés hallatszott az ajtón kívül. Malvina kisasszony hirtelen ott termett, fölhívította az ajtót és behuzta Arankát, ki ott hallgatózott.

— Jőjj be kedvesem. Ha valamit meg akarsz tudni, állj elémbé és úgy hallgasd, mit mondok.

— Igen ám, csak hogy akkor nem mondaná úgy meg, szólta Aranka nevetve.

— Tévedsz. Amit rólatok gondolok, azt megmondom szemtől-szembe is és kívánom, hogy ha valamit tudni akarsz, állj elémbé és kérdezd meg, de ne leskelődjél, ne hallgatózzál, mert az csúf dolog. Ezt büntetni fogom, jegyezd meg. Most pedig keresd elő a tankönyveket, hogy egy kis tervet csinálhassak s aztán mindjárt hozzá is fogjunk a leczkéhez.

— Nekem nincs könyvem... legalább nem tudom, hol vannak, szólta Aranka nagyon közönyösen.

— Laura bizonyosan tudja. Kérem Laura, magyarázza meg Arankának.

— Én bizony semmit sem tudok az ő könyveiről; azt sem tudom, van-e valahol valami könyv.

Laura úgy félig-meddig igazat mondott, mert valóban sohasem törődött vele, valjon kis testvérei tanulnak-e vagy sem; de valamit mégis csak tudhatott volna, csak hogy nem akart tudni, mert titokban nagyon mulattatta őt az a gondolat, hogy a nevelőnő mikép fog majd viaskodni ezekkel a rakoncátlan, garabonczás növendékekkel; fog-e velök boldogulni? Milyen furesa tréfa lesz az, ha Dini és Aranka kifognak rajta.

De Malvina kisasszony csöppet sem jött zavarba, hanem így szólt:

— Ha senki sem tud a könyvekről, akkor az apához kell mennem kérdezni.

— Csakhogy ő nem szereti, ha effélékkel zavarják, szólt Aranka félig ijedten.

— Akár szereti, akár nem, mégis hozzá megyek.

El is ment s nemsokára azzal tért vissza, hogy a könyveknek elő kell kerülni, mert az apa nemrég meghozatta mind, ami csak szükséges.

— De ha senki sem tudja, hová lettek! mondá Aranka gúnyosan. Könyv nélkül pedig nem kezdhetünk bele a tanulásba.

— Dehogy nem. Van sok olyan, amit taníthatok könyv nélkül is. Mindjárt hozzá is foghatunk.

— Akkor hát jó lesz, ha megmondom Dininek?

Aranka ezt meglepő szolgálatkészséggel mondta s a nevelőnő csakugyan nem is sejtette, hogy a szilaj leányka csak azért szólt így, mert ő akarta először

megvinni a hirt Dininek, hadd maradjon idejük tanácskozássra. Kint találta a kert végén és szaporán elbeszélte a történeteket.

— Nem találja a könyveket, Laura nem tudja hol vannak, apa sem tudja.

— Nagyon szép Laurától, hogy a mi pártunkat fogja. Engem ugyan nem is fog tanítani.

— De én igazán nem tudom, hova lettek azok a könyvek, Dini. Te sem tudod?

— Ne gondolj vele, hogy én mit tudok. Most pedig lopózzál be az ebédlőbe és a pohárszékről hozz kenyeret, kalácsot, gyümölcsöt, sajtot... kösd asztalkendőbe és siess vissza. Amott a nagy odvas fánál találkozunk. Majd meglátjuk, lesz-e valami a leczkéből, ha mi nem akarjuk.

Ezalatt a nevelőnő bement abba a szobába, melyben a leczke órákat akarta tartani. Roppant rendetlenség volt ott; legelőször is kissé rendbe rakott egyetmást, előkutatott papirost, tollat, tintát, írót; mikor pedig mindent szépen előkészített, kinézett a tornác elé, nem látja-e ott növendékeit. De ott ugyan nyomuk sem volt s Malvina kisasszony kissé boszusan indult visszafelé, azon gondolkozva, merre induljon Dini és Aranka keresésére. Egyszerre azonban egészen másra tértek a gondolatai.

A mint ugyanis elhaladt ama szoba előtt, melyben a kis Czilike betegen feküdt, fájdalmas nyöszörgést, kiáltozást vélt hallani. Egy pillanatra megállt.

— Bizonyosan van bent valaki, a ki ápolja... nem szabad bele avatkoznom gondolá.

aradjon
a a kert
éteket.
Laura
dja.

hogya
n nem

a, hova
e sem

mit tu-
bédlőbe
alácsot,
endőbe
as fánál
sz-e va-
nk.

abba a
akarta
v volt
rakott
lat, tin-
szépen
é, nem
ugyan
asszony
e, azon
Dini és
azonban

a szoba
gen fe-
változást
lt.

ki, a ki
koznom

De a nyöszörgés, sóhajtozás újra hallatszott. A nevelőnő benyitott. Nem volt ott senki a kis beteg mellett, ez pedig könnyörögve kérte:

— Vízet! Oh...olyan szomjas vagyok...vizet!

Malvina kisasszony még egy kicsit várt, hogy talán előjön Laura, vagy más

AZ ÁGYON KÁBULTAN FEKÜDT. (Lásd az 55. lapon.)

a testvérek közül; de nem jöttek. Lát- szott is, hogy már jó ideje nem igen volt itt senki. A nagy láztól nyugtalanul hánykolódó kis beteg feje alól az egyik

párna a földre csuszott, takarója is félig már a földön volt, a szegény kis Czilike pedig nem tudott magán segíteni, mert jóformán nem is volt eszméletnél. A neve-

lőnő gondosan rendbe szedett mindent, kényelmes fekvésbe helyezte, csillapította szomját s Czilike egy pillanatra fölnyitva szeméit, hálásan mondá:

— Köszönöm...oh most jó... nagyon jó...

De csak egy-két perczig maradt nyugodtan, aztán újra hánykolódott, néha félre is beszélt. Ilyen állapotban természetesen nem lehet magára hagyni. Jönni pedig csak nem jött senki. Malvina kisasszony néha egy-egy pillanatra átsietett a másik szobába, hogy Dini és Aranka nem várják-e a leczkére; de ott ugyan senki sem volt.

— Bizonyos, hogy elbujtak a tanulás elől. Ám legyen, most nem gondolhatok rájuk.

És visszatért a beteghez. Kereste az orvosságot, hogy beadja Czilikének; de nem talált sehoh semmiféle orvosságot. Pedig emlékezett, hogy az orvos sürgetősen rendelte.

Most hát ennek a keresésére indult. Kérdezősködött a cselédektől, elhozták-e már az orvosságot, de senki sem tudott róla semmit. Talán oda jár valaki érte a városba, az kissé messze van.

— Azóta már megjárhatta volna, szól Malvina kisasszony. A gyermek nagyon roszul van, láza igen nagy, kell valamit tenni addig is, míg az orvosságot elhozzák.

És szaporán intézkedett. A cselédség eleinte nem igen akart engedelmeskedni a most érkezett idegennek, de Malvina kisasszony oly erélyesen parancsolt, hogy nem mertek ellenszegülni. Aztán látták is, hogy ez a fiatal leány nagyon

tudja, mit csinál; nem esoda, mert sokáig ápolta szeretett édes atyját.

A csillapító szerek kissé lecsöndesíték Czilikét, de a nevelőnő jól látta, hogy a kis beteg állapota egyre hanyatlik, nem lehet egy pillanatra sem elhagyni. Csak már hoznák az orvosságot!

Azt nem hozták, hanem a helyett más gondja is akadt Malvina kisasszonynak. Fölnyilt az ajtó s a kicsike Rudika lépett be nagyon kedvetlenül, piszkosan, kezén, arcán összemázolva.

— Nem találok Czilikét... pedig játszani akarok!

— Czilike most nem mehet játszani, kedveském. Czilike nagyon beteg. Nézd, itt fekszik.

— Oh, hát akkor mit csináljak!

— Hát eddig hol voltál, mit csináltál?

— A kertben voltam... azt hittem, hogy ott lesznek Dini és Aranka, de ők elmentek, itt hagytak... oh, olyan unalmas!

— No's, hát maradj itt, kicsikém, de csöndesen légy ám. Van-e valami képes könyved?

— Oh, van bizony, nagyon szép!

— Hozd elő és mutasd nekem.

A kis fiucska nagy örömmel szaladt képes könyvéért, aztán a nevelőnő ölébe ülve, büszkén mutogatta, mi minden van benne, mit ismer a képek közül. Halkan suttogva beszéltek s Malvina kisasszony, mialatt egészen a kis fiura látszott figyelni, igazán csak a betegre figyelt, ezt csititgatta, igazitgatta.

Az idő mult, órák teltek el. Végre mégis hallatszott valami mozgás oda kint, az ajtó megnyílt és Laura lépett be.

— Ebédre hívnak, Malvina kisasszony, jöjjön. Ah, Czilike még mindig roszul van?

Malvina kisasszony furesa helyzetben volt ott. Őlében a kis Rudika feküdt, a ki a képes könyv buzgó nézésében szépecskén elaludt. Az ágyon pedig kábultan feküdt a kis beteg. (Lásd a képet az 53. lapon.)

— Nem az ebéd most a legfontosabb, hanem hogy ezen a kis betegen segítsünk. Meg nem foghatom, hogy még mindig nincs itt az orvosság.

— Ah, arról egészen megfeledkeztem... ott van az orvosi rendelvény az asztalomon.

Már ez nagy hiba volt. Az apa is épen haza tért dolgairól és benyitott beteg leánykájához, nem lehetett eltitkolni előle, hogy eddig csupa véletlenből és jóakarattól az új nevelőnő ápolta és segített, amit lehetett. Nem csuda, ha nagyon megharagudott az apa.

— Rád bízom, hogy az orvosságot hozasad el s még azt sem tetted meg! Tehát egész nap feléje sem néztél!

Ezt Laura nem tagadhatta és zavartan mentegetőzött, hogy azt hitte, Malvina kisasszony majd gondját viseli.

— A nevelőnőt azért hozattam, hogy tanítson, nem pedig hogy beteget ápoljon. Ez első sorban a testvér kötelessége.

Épen akkor ért oda Milike és nagy-lelkűen ki akarta segíteni Laurát a bajból.

— Laura nem olyan nagyon hibás... velem volt, mint kedves vendéglátó házi-kisasszony.

De a haragos apát ez csak boszantotta.

— Eh mit, van is ideje vendégeskedésnek, mikor baj van a háznál! Azt ugyan nem jól tette Laura, hogy akármi és akárki kedvéért megfeledkezett a testvéri kötelességéről. Malvina kisasszony, önre bízom Czilikét.

A kényes Milike ezt nagyon zokon vette és neheztelve felelé:

— Oh, ha alkalmatlan vagyok, rögtön elmehetek.

— Azt nagyon okosan fogja tenni, szólt Dallos ur türelmetlenül. Laurának nincs ideje vendéget mulattatni, mikor kis testvére halálosan beteg. Jó szerencse, hogy akadt, aki jobb és okosabb volt mindkettőjöknel.

Ezzel az apa, nem is gondolva az ebéddel, kiment, lovat nyergeltetett és maga vágatott a szomszéd városba az orvosságért és hogy megint kihívja az orvost. Laura ezalatt igyekezett cioszlatni Milike boszuságát.

— Ne gondolj vele... apám nagyon heves és ilyenkor nem válogatja meg szavait.

— Azt ugyancsak tapasztaltam... és nemcsak most, hanem mindjárt tegnap is, amint megjöttem. Szinte csodálkoztam, mit keresek itt... talán meg sem mondtad neki, hogy irtam neked és jönni fogok!

— Későn kaptam a leveledet.

— Azért mégis megmondhattad volna neki. Nagyon kellemetlen, hogy így jártam. Meg kellett volna mondanod nekem is, hogy baj van a háznál.

— Hallottad eleget, de nem törőd-tél vele, felelé Laura boszusan.

— Persze, hallottam, de nem tudhattam, hogy ilyen nagy a baj és hogy

valósággal kiutasítanak a házból. No hiszen, nem is jövök én ide többet, a hol így bánnak a vendéggel!

Ez meg Laurát haragitotta meg.

— Bizony lehetett volna magadtól is annyi belátásod, illik-e maradnod? A magad mulatsága végett jöttél és egyébbel nem törődteél.

(Folyt. köv.)

ERDŐBEN.

LKONYODIK, leszáll
az est,
Haza mégsem tér-
nek! . . .
Bokor alját, patak
partját,
Mindent össze
nézek.

Jaj Istenem, hol keressem?
Hová, mivé lettek?
Az erdőnek sűrűjében
Tán el is tévedtek?

Hé Aranka! . . . Hé Gyulácska! . . .
Valj hol is bujkáltok?
Egy órája, hogy szorongva
Az erdön kiáltok.

Sötét is lesz . . . úgy remegek . . .
Otthon is remegnek!
Ó, csak nyomát lelném már a
Két pajkos gyermeknek!

Gyula te! . . . Aranka édes! . . .
Neszt hallok . . . Mit látok?
A tisztáson szedegetnek
Szamóczát, virágot!

A NAGYON ROSZ JÓ NAP.

— Kicsi beszély a kicsinyeknek. —

ANDORKA föltette magában, hogy egyszer már csinál magának egy igazi jó napot. Mert az már mégis nagyon unalmas, hogy mikor olyan szép napfényes az idő, akkor ő beüljön az iskolába és holmi nehéz leczkét mondjon fel. Ha megtanulta volna jól, akkor nem volna nehéz, az igaz; de nem tanulta meg, mert sokkal kellemesebb volt Tupival kint szaladgálni a mezőn. Ami pedig tegnap kellemes volt, az lesz ma is.

— Ugy-e Tupi, megyünk ki a mezőre és az erdőeskébe?

Ilyesmi ellen Tupinak soha sem volt kifogása. Ő rá is ért, mert nem volt egyéb dolga, nem járt iskolába, még a házörzés sem volt az ő gondja, mert ő csak afféle kis kényeskedő kutyácska volt, az Andorka kedvencz játszótársa. Nagyon jól értette, ha kis gazdája sétálni hívta, azért tehát vigan kaffogva ugrott föl.

— Csinálunk magunknak egy jó napot, Tupi, biztatta Andorka. A könyveket a hónom alá veszem, mintha iskolába mennék. de biz én nem megyek oda. Is-

merek egy öreg odvas fát, oda eldugom a könyveket, aztán kedvünkre sétálgatunk, déli harangszóra pedig hazajövünk. Ugy-e jó lesz?

Tupi bizonyosan azt akarta mondani kaffogásával, hogy nagyon jó lesz, tehát meg is tették. Nem sokára kint voltak az erdőeskében, a könyvek ott pihentek az odvas fában, Andorka pedig hozzá fogott kedvencz multságához: madártojást keresett. Tudta ugyan, hogy gonosz multság a szegény kis madárkák fészket meg-rabolni; de ha neki kedve telt valamiben, akkor ő nem törődött semmivel. Ott kutatgatott a bokrok közt s ha az egyikben nem talált fészket: ment a másik, harmadik bokorhoz. Ehhez több türelme volt, mint a leczkéhez.

Hanem Tupi ezt nem találta eléggé multságosnak. Ő nem tudott fára mászni, bokrok tetejébe kapaszkodni, nem is törődött egy csöppet sem holmi madártojásokkal. Keresett tehát más játékot és talált is mihamar. Az erdőeske szélén juhnyáj legelészett s Tupi jól tudta, hogy azok az együgyü juhocskák és báránykák nagyon félénk jószágok. Nagyon jó multság lesz ezeket megkergetni. Mérget ugatással nekik rontott és szétzavarta őket, aztán hol az egyiket, hol a másikat hajszolta nagy darabon, belekapaszkodott fogaival egy-egy bárányka gyapjába és csomóstól tépte ki, egy-két bárányt pedig meg is vérezett. Ez hát így pompásan sikerült a Tupi kedvére egészen addig, míg a juhász, ki egy bokor alatt szundikált, föl nem ébredt; ekkor azonban rossz vége lett a multságoknak, mert a juhász fölkapott egy nagy követ és úgy oldalba dobta Tupit,

hogy ez majd fölfordult. Sivalkodva hagyta abba a mulatságot és szaladt vissza gazdájához.

Andorka ezalatt vagy három fészekből szedte ki a tojásokat s letelepedve a föbe, rendezgette zsákmányát. Tupi oda feküdt melléje. De alig pár percz mulva morogva kezdte a fogait vicsorgatni s Andorka, a mint fölpillantott, az izmos juhászt látta maga előtt, kezében hatalmas bottal.

— Hát magáé ez a haszontalan kutya, gyönyörűséges ifiur? Talán maga uszította is rá a bárányokra? De már ezt nem tűröm, engem a gazdám megbüntet, ha a jószága kárt szenved, ez a haszontalan állat pedig megvérezett két bárányt. Most tüstént adjon valami zálogot.

Andorka nagy ijedtében szólni is alig tudott. Kapkodott a zsebeibe, hogy mit adjon ennek a veszedelmes, haragos embernek. Két fényes tizeskéje volt s a mint ezeket előhuzta, a haragos juhász gyorsan elkapta.

— No, most az egyszer ennyi is elég lesz. bérem vele és nem jelentem föl. De többé ne lássam a nyáj körül.

Andorka nagyokat sóhajtott két szép tizeskéje után. Mennyi mindent akart ő azon venni! De aztán vigasztalta magát.

— Sebaj, no! Majd kapok megint tizeskét. Még jó, hogy ezzel beérte. Így legalább nem fog elárulni, otthon nem tudják meg, hogy nem voltam iskolában.

Hanem erről a kellemetlen helyről sietett másfelé s a nagy legelőre jutott. Tupi, a ki nem sajnálta a tizeskéket, már megint jó kedvű volt s néhány tehenet látva ott, azokat kezdte megugatni.

Andorkának tetszett a kis eb vitézkedése és biztatta, hogy csak rajta! De az egyik tehén megunt a boszantást és hirtelen megfordulva, dühösen neki iramodot Tupinak és gazdájának. Persze, nem várták meg, hanem futottak hanyatthomlok még akkor is, mikor a tehén már nem üldözte őket. El is menekültek szerencsésen a patakig, hanem itt egy kis hiba történt. A patakon csak keskeny palló vezetett keresztül, ami elég volt Tupinak, de Andorka nagy ijedt futásában félre lépett és lepottyant a vízbe. Baja nem eshetett, mert a víz alig hogy térdig ért; de megijedni persze megijedt, csupa lucok lett és mikor végre kimászott a partra, akkor vette észre, hogy nincs meg a sapkája. Az bizony eluszott.

Már ez baj volt. A ruháit megszáritja a napon, addig haza sem megy, de a sapkát hiába kereste, azt a sebes patak messze elragadta. De még ezzel nem volt vége a sok bajnak.

Amint ott száritgatta magát a napon, két gyanus külsejű ember közeledett. Tupi, szokása szerint, ezeknek is neki rontott, de a két ember nem haragudott meg, hanem az egyik oda sugott a másiknak.

— Az ilyen szép kis kutyát a városban jó pénzért el lehet adni.

És Andorka egyszerre csak azt vette észre, hogy Tupi az egyik ember kezei közt vergődik és sivalkodik. Oda rohant.

— Mit akar ezzel a kutyácskával? Rögtön eressze el! Ez az én kutyácskám.

— Most már az enyém, barátocskám. Te pedig, ha rögtön nem takarodol az utból, kaphatsz mindjárt botot.

És oly veszedelmesen emelgette a botot, hogy Andorka kénytelen volt belátni, hogy innen jó lesz menekülni. Kétségbeesetten zokogva szaladt haza, mert most már nem gondolt egyébre, csak hogy kedvencz Tupiját megmentésék, ez pedig nem lehet máskép, mintha rögtön értesíti apát. Indult is azonnal két lovas ember a vakmerő rablók után.

Csak hogy míg az apa emberei Tupit keresték, az apa maga persze kissé tudni szerette volna, hogy hát mikép is történt ez a dolog, mit keresett Andorka ott a mezőn, mért olyan lueskos-sáros, hol a sapkája? Nem lehetett ezt semmikép megmagyarázni, el kellett mondani az igazat elejétől végig.

Tupi félóra mulva már hazakerült és vigan üdvözlé kis gazdáját; de kis gazdája sehogy sem felelt vigan. Mert a nagyon jó nap, melyet magának csinált s mely eddig is olyan roszul sült el, még roszabbra fordult: délutánra szoba áristom következett tömérdek leczkével és ozsonna nélkül.

Meg is fogadta Andorka, hogy többé nem csinál magának titkos és tilos uton jó napot.

MIT VEGYEK?

*HOLNAP van, hol-
nap van
A születésnapja,
A sok ajándékot
Még ma este
kapja.*

*Mit vegyek, mit
vegyek
A mi kis babánk-
nak,
Hogy ajándé-
kossal
A kedvében
járjak?*

*Majd veszek, majd veszek
Piros golyót néki:
Veszteg röpülését
Sikongatva nézi.*

VICZA AZ ERDŐBEN.

— Beszélyke. —

(Képpel a czimlapon)

KIS Erzsikének már nem volt mamája, hanem volt jó édes atyja. Csak az volt a baj, hogy az apát meg csak reggel, este látta. Ott éltek az erdőszélen a csinos erdészlakban, ami kivált nyáron nagyon kedves és kellemes volt. Nem is igen unatkozott Erzsike, legkivált mikor testvérbátyja Károly haza került az iskolából. Az igaz, hogy nem mindig volt köszönet benne, mert Károly nagyon szeretett évödni és ingerkedni hugocskájával.

Ezért a kis leány nem is nagyon bánta, ha Károly külön játszott a maga módja szerint, őt pedig békében hagyta. Volt neki különben is még egy játszótársa, a kivel soha nem pörölt, a kivel soha sem volt a legkissebbecke baja sem s a ki mindenkor és mindent épen úgy tett, a mint Erzsike kívánta. Ez persze bajosan is lehetett volna másképp, mert az a hű játszótárs nem volt senki más, mint Vicza, a nagy bábu.

Nem mondom, hogy nem lehetett volna szebb Viczát találni, de Erzsikének ez volt a leggyönyörűbb és a legkedvesebb, már csak azért is, mert ő ennél szebbet még soha sem látott és neki nem volt más bábuja. Szerette is ám nagyon. Nem is csak afféle közönséges játékszernek nézte, hanem úgy elédélgette, úgy elbeszélgetett vele, mintha a Vicza azt valósággal értette volna. Egyik napon megtette hercezeg kisasszonynak, másnap vendégséget csapott a tiszteletére, nagy-

szerű ebédet főzve a kis bábu-edényen; estére pedig gondosan lefektette a piczike ágyacskába, hogy szépen aludjék, mint jó viseletű bábuhoz illik.

Kedves és ártatlan játék volt mindez, csak az zavarta, hogy az a gonosz Károly nagyokat nevetett, valahányszor látta. Semmikép sem értette, hogy lehet annyi czerimóniát csinálni egy olyan haszontalan bábuval és szerette boszantani hugocskáját.

— Ugy beszélsz vele, mintha valóságos élő lény volna! Jaj, de bolondok vagytok ti leányok!

— Oh, ti talán különbek vagytok? Hát mikor te előveszed a puskádat és roppant komolyan czélozgat sz kutyára, madárra, mintha le tudnád löni, pedig csak épen, hogy pukkan egy kicsit, nincs benne se golyó, se puskapor, nem is igazi puszka.

De azért Károly csak nem hagyta. Egy napon, a mint az udvaron álldogált, látta, hogy a kis leány nagyon gyöngéden simogatja, ringatja a Viczát. Persze a kópé fiu mindjárt évödni kezdett.

— No, mi baja a kedvesnek? Talán már álmos?

— Nem álmos, hanem bizonyosan beteg. Sokáig volt a napon, egészen forró a feje... csupa tűz... láza van szegénykének.

— Oh, oh! Szegény kis beteg! Akkor jó lesz neki egy kis hideg fürdő. Épen a patakhöz megyek, megfürösztöm. A hideg víz nagyon egészséges.

— Nem, Vicza nem szereti a vizet... az neki árt... mindjárt oda lenne a szép piros arca.

— Sőt ellenkezőleg... én a hideg víztől kipirulok. Várj csak, mindjárt meglátjuk.

És kikapta Erzsike kezéből a bábút, eliramodott. De a kis leány sem volt rest, hanem utána eredt a bábu-rablónak, félig nevetve, félig aggódva. Mert Károly nem volt ugyan oly vásott fiú, a ki akarva szomorúságot okozott volna hugoskájának; de hát mégsem lehet tudni, hogy egy pajkos fiú csupa tréfából mit követ el. Erzsike szerencsésen el is érte és gyorsan kikapta Károly kezéből a Viczát.

— Nem engedem, azért sem engedem! Ne félj semmit, Viczuskám, nem fogsz hideg vízben fürödni.

— Akkor nem is fog meggyógyulni, szólt Károly nevetve. Meglásd, reggelre nagy baja lesz. De szerencsére itt vagyok én, értek én a bábu-doktorsághoz, majd megmenti az én tudományom.

Erzsike azonban sietve vissza indult.

— Csak tartsd meg magadnak a tudományodat, nekünk nem kell, ugy-e Viczuskám? Megyünk haza, ott szépen lefektetlek, betakarlak és nem lesz semmi bajod. Az a csunya Károly mindig csak ijesztget, boszantgat. Csunya rossz fiú, ugy-e? Persze hogy az!

— Csunya és rossz vagyok? No megállj! Ezt majd megemlegeted.

A kis leány futva futott haza, nehogy Károly megint valami gonosz csinyt találjon ki. De csakhamar látta, hogy Károly nem követi. Kissé megnyugodott és haza érve, szépen lefektette a bábút, aztán egyéb dolgokkal foglalkozott.

Már szinte meg is feledkezett az egész kis tréfáról és a baromfi-udvaron

javában etette a kis csibéket, mikor a kapuban megjelent Károly és gunyosan nevetve mondá:

— Szép dolog, hogy magára hagyod a betegedet, a drága Vicza királykisaszszonyt. Bizony meg is halhatott volna, ha szerencsére én nem gondolok reá.

— Jaj te gonosz! Bizonyosan már megint valami hamisságot követtél el. Mit csináltál a bábummal? Vízbe mártottad!

— Dehogy! Tanácskoztam a tudós bagollyal, meg a száz esztendősen vén hollóval és azt találtuk ki, hogy más kell a betegnek. Levegő-változtatásra van szüksége, a szobai levegő ártott meg neki, azért néhány hetet kint kell töltenie a pompás erdei levegőn.

— Ugyan micsoda furesákat beszélsz!

— Semmi furesákat! Már ott is van a beteg a szabadban, az erdő legszebb zugoskájában. Nagyon meg van elégedve, egyszóval sem mondta, hogy nincs kedvére.

— Jaj ha ez igaz! Oh, te csunya, te rossz!

És a kis leány hanyatt-homlok futott be a házba, míg Károly nagyot nevetett utána. Erzsike egyenesen a bábu-ágyacskához futott és szörnyű ijedelmére csakugyan üresen találta. Tehát igaz! Károly ellopta a Viczát, kivitte az erdőbe! Ott tönkre fog menni, széttépik a vadak, elázik az esőn, össze szárad a napon, vége lesz.

Erzsike legelőször is sirva fakadt; hogy is ne, mikor ilyen kegyetlenség történt az ő drága kedvencével, kit eddig annyira őrzött és ápolt, ki a legkedvesebb

játszótársa és mulattatója volt. Károly bizonyosan nem követte volna el ezt a csínyt, ha sejtí, milyen fájdalmat okoz vele hugocskájának.

A sirás azonban rendesen igen keveset használ és az Erzsike baján sem segíthetett. Abba hagyta tehát és nagy busan kezdett töprenkedni, hogy mitevő legyen. Először nagy harag támadt benne, de ez mihamar elmúlt. Haraggal sem lehet bajt jóvá tenni. Végre is legokosabbnak nézte, ha szép szerivel próbálja rendbe hozni a dolgot. Megkéri szépen Károlyt, hozza vissza a Viczát az erdőből.

Kiment és kereste Károlyt. De hasztalan kereste, hívogatta, a fiu nem volt sehol. Erzsike nagy busan állt ott a kapuban (Lásd a képet a czimlapon) és várta, hogy majd csak előkerül valahonnan; de hiába várta. Az idő pedig mult, már későcskén délután volt, utoljára be is esteledik és a Vicza kint reked az erdőben. Ezt a gondolatot pedig a kis leány nem tudta elviselni.

— Már nem tehetek egyebet, mint hogy neki indulok magam és megkeresem. Hiszen valami nagyon messzire nem vihette. Majd csak rá találok. Tudom is, merre szeret Károly sétálni az erdőben.

És elszántan megindult. Nem félt ő az erdőtől, mert sokszor járt ott, habár csak a szélein. Most sem akart messzebb menni, gondolva, hogy nem is lesz szükség.

De az erdő szélén hiába kutatta át a bokrokat, a Vicza nem volt ott. Lassan-lassan tehát mindinkább beljebb ment, folyton fürkészgetve, jobbra-balra néze-

getve. Egy öreg favágó haladt el mellette és nyájasan kérdé:

— Mit keresel itt, kis leány? Nem neked való itt az erdő mélyén bolyongani.

— Oh, meg kell keresnem a bábumat. Kérem szépen, ha talán látta valamerre, mondja meg!

— A bábudat? Azt biz én nem láttam. De ha tudod, melyik tájon vesztetted el, ott keresd.

— Nem vesztettem el... Károly vitte ki a Viczát az erdőbe, hogy megboszantson.

— Az bizonyosan valami pajkos fiu, ugy-e? No, akkor ne is keresd, mert arra nagyon nagy ez az erdő és amit egy olyan hamis kópé elrejt, azt nem lehet egyikőnyen megtalálni. Inkább fordulj szépen vissza és menj haza, mert magad is a Viczád sorsára jutsz.

— Nem, addig nem mehetek haza, míg meg nem találok. Nem hagyom a kedves Viczuskámat.

Az öregnek sietős volt a dolga s vállát vonogatva odább ment. A kis leány pedig folytatta a kutatást, egyik fától a másikhoz, egyik bokortól a másikhoz futva. Föl sem tekintett és az erdő sűrűségének tulajdonította, hogy olyan homályos kezd lenni. Pedig az onnan volt, hogy már esteledett. Bolyongásában egy gyalogösvényhez ért s ott egy öreg anyókéval találkozott. Ezt már mindjárt ő szólította meg.

— Kedves nénike, kérem szépen, mondja meg, nem látott itt valahol egy szép bábut?

— Micsodát, bábut? Nem terem az vadon az erdőben, te bolondos kis leány.

— Tudom, tudom, de valaki ide hozta az én kedves Viczámat...

— És itt, ebben a nagy erdőben, este akarod megtalálni? Legyen eszed, kis leány, fordulj mindjárt vissza és menj haza.

— Nem, addig nem megyek, míg nem találom.

És félve, hogy az öreg anyóka talán erővel is haza vezeti, gyorsan odább ment. Ezt nagyon rosszul tette; sokkal okosabb lett volna, ha követi a jó öregek tanácsát. De hát a kis leány úgy el volt busulva az ő kedves Viczája fölött, hogy semmi egyébire sem tudott gondolni. Most már igazán nem tudta, hol jár, ilyen messze bent az erdőben még nappal sem volt soha, nem hogy sötétedő este. Most már lassanként félni is kezdett. A nagy erdőn mély csönd ült, csak néha-néha röppent föl egy éji madár vagy surrant végig a zörgő haraszton egy fölriasztott nyulacska. A félhomályban Erzsike minduntalan belelépett egy-egy mélyedésbe, elesett, meg is ütötte magát és ijedten ugrott fel s utoljára már maga sem tudta, mit akar: a Viczát keresi-e még, vagy menekülni szeretne haza ebből a félelmes sűrűségből?

Egyszer, amint épen egy tuskóban megbotolva elesett és jajgatva állt ismét talpra, egészen közel valami nagyobb állat ugrott föl hirtelen. Nyul volt-e, vagy őz, farkas vagy róka, azt a megrémült kis leány nem tudta s halálos ijedelmében futni kezdett, a mennyire csak lábai bírták. Nem futott sokáig — — — egyszerre csak elfogyott lába alól a föld s ő rémült sikoltással zuhant le egy mély szakadékba.

*

Otthon ezalatt szokott rendben folyt minden s Erzsike eltűnése föl nem tűnt, míg a vacsora ideje be nem következett. Szép nyári estéken sokszor el szokott sétálgatni a ház körül. Apja hívatta, de nem találták. Keresni kezdték, de sehol sem volt nyoma s végre aggódni kezdtek. Mikor pedig az apa aggódva kérdezgette, hova mehetett a kis leány, Károly hirtelen elhalványodott.

— Oh, az a bolondos kis leány... bizonyosan neki indult az erdőnek bábuja után.

— Mit keresné a bábuját az erdőben?

Károly jól látta és érezte, hogy itt többé nem szabad titkolózni. Gyorsan elmondta tehát, hogy meg akarta tréfálni hugoeskáját, eldugta a bábút és azt mondta, hogy az erdőbe vitte.

Az apa nem töltötte az időt pirongatással, hanem lámpásokat gyújtatott, embereket hívatott s előhívta hű és okos kutyáját is, melyben leginkább bizott. Neki indultak az erdőnek s Erzsike nevét kiáltozva kutattak, kerestek mindenfelé. A finom orru vadászeb aztán egyszerre szaglászni kezdett és gyorsan megindulva a nyomon, a mély szakadéknál állt meg.

— Itt kell lennie, ide esett le, szólt az apa reszkető hangon. Ismerem e veszedelmes helyet. Ha agyonütötte magát, te vagy az oka, Károly.

Károly halálsápadtan állt ott. Rövid idő alatt szereztek köteleket, egyik ember lebocsátkozott a mélységbe és kihozta a leánykát. Ájultan, megvérezve, összezúzódva, de mégis élve került elő a kis leány.

Több napig tartott, míg végre az orvos kimondta, hogy Erzsike meg fog gyógyulni. Ez idő alatt Károly aggódo gondoskodással ápolta hugocskáját, százszor is megbánva rossz tréfáját. Oda vitte neki a Viczát s nem hogy csufolta volna, hanem ugyancsak örült, mikor a kis leány annyira jobban lett, hogy újra kedvét találta játékszerében. S az apa, látva, hogy jóra fordul a dolog, így szólt Károlyhoz:

— A Gondviselés megmentett most az egyszer téged attól, hogy egész életedre szomorú emléked legyen. De ne felejtse el: játéknak, ingerkedésnek mindig határt kell szabni és tréfából soha sem szabad olyat tenni, ami másnak igazi szomorúságot, bajt okozhat.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXIII. köt. 2-dik számában közölt rejtett szó megfejtése:

„Vasárnap.“

Helyesen fejtették meg: Lászlófalvy E. Margit és Árpád, Weisz Imre, Demeter Dezső, Máday Andor és Pista, Geduly Vilma, Schwartz Berta és Irén, Pirnitzer Jenő, Risdorfer Erzsike, Horváth Mária, Horváth Sarolta, Koller Vilma, Györfly Ilona, Meiszter testvérek, Szalay Pista, Andorka Emma, Paul Ilonka, Perl Pál, Goldschmied Malvine, Kelemen Blanka, Krausz Margit és Emil, Reichlin Róza, Redlich Ella és Kornél, Moga Nina, Thuróczy Mariska, Say testvérek, Guttman Vilma és Lajos, Melicher Mici, Csilléry Adél és Vilmos, Tikos Andor, Boleman Ilona és Andor, Novák Tivadar és Ernő, Szapáry Emi, Weisz Béla és Kornél, Brachfeld Dezső, Szalatsy Erzsike, Jászay Jenő, Kőváry Irén, Schweiger József, Grünhut testvérek, Tarnai Béla, Riesz Frigyes, Magassy Dénes, Duschnitz Birike, Ország testvérek, Cserei Pista, Kaffka Irénke és Jennyke, Székely Géza, Keczer Stefánia, Geiger Jenő.

A »Kis Lap« XXXIII. köt. 1-ső számában közölt rejtvény megfejtését utólag még

beküldték: Spitzer Hedvig és Ernő, Grosz Teréz, Détsy Pista, Jászay Jenő, Kőváry Irén, Radnai József, Weisz Béla és Kornél, Détsy Mariska, Szemenyei Kornél, Ország testvérek, Spitzer Ernő, Forgách Laczi, Rothmann Ferencz, Bús Pál.

A »Kis Lap« XXXII. köt. 25-dik és 26-dik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldötte: Szemenyei Kornél.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Cseresyés Béla. Igaz-e, hogy német, még pedig Schwarz Berthold találta fel a puskaport? — azt kérde. Már csak el kell hinnünk, ha minden komoly történetíró állítja. Máskor tán nem intézel hozzám ilyen fölösleges kérdést. — **Springholz Mariska.** Még csak föltennem sem szabad olvasó társaidról, hogy megcsönkítva az ő kötetjüket, neked, bár ha pénzért is, odaadják a hiányzó számot. Inkább a kiadó hivatalhoz forduljunk. Ha lesznek még fölösleges számok abból a folyamból, megküldetem. A fenmaradt pénzt majd odaadjuk a tüzkárvallott községek javára. A találós meséid közül a két első meg fog jelenni. — **Székely Géza.** Az a számrejtvény nem oly könnyű, mint gondolod. Kis olvasótársaid közül nem hiszem legyen egy, a ki magától térne rá a nyitjára. Szép osztályozásodról örvendve veszek tudomást. — **Kőváry Irén.** Te is fontosabbat kérdezhettél volna annál, hogy »kié a Margitsziget látogatásáért fizetett pénz?« Ugy sejtem, hogy a gazdájáé. Ez pedig, ha jól tudom, József főherczeg. — **Szalay Pista.** Sorát kell annak várni. Ha, amint írod, rejtvényed közlésre el van fogadva, meg is fog az jelenni. — *Több kéziratról a jövő számban.*

BÜNTETÉS.

Daczára intő szózatom ismétlésének, példátlan hanyagságu alakban küldötték be a megfejtéseiket tartalmazó leveleiket: D. M., P. és A., D. A. Soraikat tekintetbe nem veszem.

Kis Értesítő.

Elovasásra s hogy lelketekre vegyétek: nagyon alkalmas az »Állatkinzás és állatvédelem« című derék munkácska, melyet minden igazi állatkedvelő s így nemes érzésű férfi, nő és gyermek épülésére irt *Thevreck Árpád* tanár. Ára nines kitéve. Megrendelhető bármely fővárosi és vidéki könyvkereskedéssel.

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi.* Kiadó-hivatal: Budapest, Ferenczies tere 3-ik sz., Athenaeum-épület
Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.